

## ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง The Study on Condition in Early Intervention Service of Teachers under Lower Eastern Special Education Center

ญาณิศา เทียนงูเหลือม<sup>1</sup>

<sup>1</sup>มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โทร 0850289609 E-mail nisa.2517@hotmail.com

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามการจัดการเรียนรู้ของครู และ ผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จาก ครูผู้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและผู้ปกครองเด็กพิการที่รับบริการการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 72 คน และผู้ปกครองเด็กพิการจำนวน 207 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณด้วยสูตรของยามานะ แล้วทำการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน เป็นครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 44 คน และผู้ปกครองเด็กพิการที่รับบริการการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จำนวน 170 รวม 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ )

2. สภาพการปฏิบัติงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามความคิดเห็นของครูผู้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.73$ )

3. สภาพการปฏิบัติงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามความคิดเห็นของผู้ปกครองให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.92$ )

4. การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามความคิดเห็นของครูผู้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และผู้ปกครองให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยภาพรวมแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

### Abstract

The objectives of the research were to study condition in Early Intervention Service of Teachers under

Lower Eastern Special Education Center and to compare condition in Early Intervention Service of Teachers under Lower Eastern Special Education Center between teachers and parents of Children with Special Needs. The Sampling were selected by Stratified Sampling There were 72 teachers and 207 parents of Children with Special Needs. The Instrument used in this study was questionnaire. The statistics used to analyze the data were mean ,standaed deviation and percentage

The results showed that

1. Condition in Early Intervention Sevice of Teachers under Lower Eastern Special Education Center was in high level. ( $\bar{X} = 4.07$ )

2. Condition in Early Intervention Sevice of Teachers under Lower Eastern Special Education Center reported by Teachers was in very high level. ( $\bar{X} = 4.73$ )

3. Condition in Early Intervention Sevice of Teachers under Lower Eastern Special Education Center reported by parents was in high level. ( $\bar{X} = 3.92$ )

4. To Compare Condition in Early Intervention Sevice of Teachers under Lower Eastern Special Education Center between Teachers and parents weresignificantly different at .05 level.

**Keywords:** condition in Early Intervention Sevice, Spacial Education Center

### 1. บทนำ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาในเรื่องการได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ทั้งรับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้นได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษากำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเรียนร่วมการจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ [1]

ศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา11 จังหวัดนครราชสีมา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์

สุรินทร์ และศรีสะเกษ มีครูบุคลากรและครูปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานะความต้องการพิเศษของบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยการจัดการบริการในด้านต่างๆ ได้แก่ 1.) การจัดทำและจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนประจำปีตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่น ๆ ทางการศึกษา และสถานศึกษาที่มีคนพิการอยู่ 2.) ด้านการจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนประเภทค่าใช้จ่ายประจำตัวแก่คนพิการที่สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดและคนพิการซึ่งไม่มีต้นสังกัด 3.) ด้านการจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนประเภทค่าใช้จ่ายประจำตัวแก่คนพิการที่สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดและคนพิการซึ่งไม่มีต้นสังกัด 4.) ด้านการจัดทำและจัดสรรงบประมาณของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลสถิติสารสนเทศเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบหลักเกณฑ์ นโยบาย ทะเบียนคนพิการ ข้อมูลการได้รับบริการทางการศึกษาและอาชีพของคนพิการ 5.) ด้านการจัดทำฐานข้อมูลความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของรายบุคคลแหล่งความรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานละ 1 คน ในการให้บริการที่สนับสนุนคนพิการในพื้นที่ เพื่อการวางแผนจัดทำงบประมาณและการให้บริการฐานข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณของสถานศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด 6.) ด้านการให้บริการด้านข้อมูลสารสนเทศด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการเกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่รวมทั้งประสานข้อมูลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) เป็นกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามี ความบกพร่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดโดยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญที่ให้บริการทั้งนี้เพื่อพัฒนาคนพิการให้มีความสามารถช่วยเหลือตนเองได้และสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ครอบคลุมตั้งแต่เริ่มมารับบริการที่ศูนย์ [2]

บทบาทของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นศูนย์วิทยากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อการค้นคว้าวิจัยสำรวจและจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสารเกี่ยวกับเด็กพิการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการดำเนินงานในด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อเด็กพิการในจังหวัดที่รับผิดชอบและแนวเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กพิการ รายงานข้อมูลจำนวนเด็กพิการแต่ละประเภทในจังหวัดที่รับผิดชอบ ส่งเสริมสนับสนุนศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำหรับคนพิการ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานและบุคคลทั่วไป รวมทั้งเป็นศูนย์อบรมพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษในเขตที่รับผิดชอบประชุมสัมมนาและจัดอบรมแก่ครูประจำการ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเรียนการสอนสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาวิชาชีพและทักษะการเรียนการสอนเกี่ยวกับคนพิการเป็นศูนย์กลางการบริหารและประสานงานการจัดการเรียนร่วม ในพื้นที่ส่งเสริมการจัดโครงการเรียนร่วมในพื้นที่ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานเพื่อระดมทรัพยากรจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเจตคติที่ถูกต้องเรื่องคนพิการและการเรียนร่วมแก่คนพิการ ผู้ปกครอง ที่มารับบริการให้มีคุณภาพดี [3]

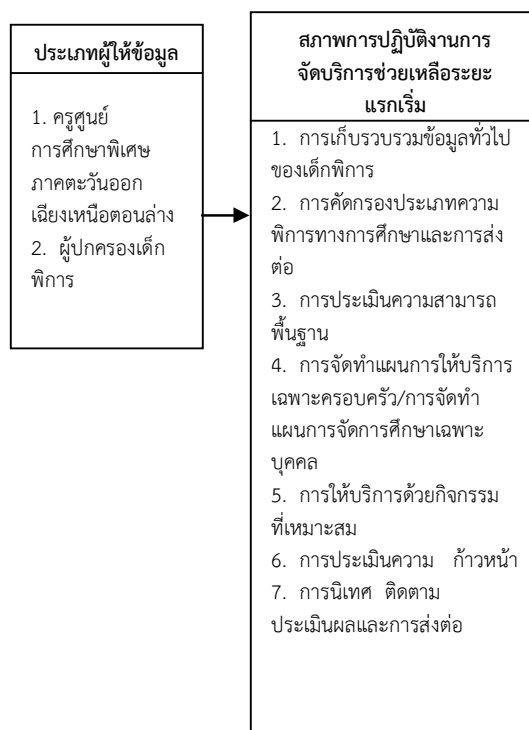
ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูในศูนย์การศึกษาพิเศษจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงานการให้บริการช่วยเหลือระยะ

แรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและช่วยเหลือฟื้นฟูเด็กพิการที่มารับบริการให้มีคุณภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามการจัดการเรียนรู้ของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ระหว่างความคิดเห็นของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษและผู้ปกครองเด็กพิการ

## 3. กรอบแนวคิดการวิจัย



## 4. วิธีดำเนินงาน

การวิจัยการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีลำดับขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิจัย ได้แก่ ครูและผู้ปกครองนักเรียนพิการในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษซึ่งมีทั้งหมด 5 จังหวัด ได้แก่

ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชัยภูมิ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 427 คน ประกอบด้วยครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 87 คน ผู้ปกครอง 340 คน

2 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและผู้ปกครองเด็กพิการที่รับบริการการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้จากการคำนวณด้วยสูตรของ Yamane [4] แล้วทำการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน เป็นครู 44 ผู้ปกครอง 170 8๐

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

##### 1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research)

##### 2 ขั้นตอนการทดลอง

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเพื่อขออนุญาตศูนย์การศึกษาพิเศษที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามที่กำหนด ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล 214 ฉบับ รับผิดชอบ 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างคนใดที่อ่านหนังสือไม่ได้ผู้วิจัยได้อ่านข้อคำถามและข้อคำตอบให้ผู้ปกครองฟัง แล้วทำการบันทึกคำตอบของผู้ปกครองไว้ ส่วนผู้ปกครองที่ อ่านได้คล่องแคล่วก็ให้อ่านและตอบแบบสอบถามเอง และผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ในกรณีที่มีผู้ปกครองตอบแบบสอบถามไม่ครบก็แนะนำให้ผู้ปกครองช่วยตอบให้ครบทุกข้อ

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมดังนี้

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา แล้วนำเสนอในรูปแบบของตาราง

2 วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานการจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์สถิติต่างๆโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

##### 3.1 ความถี่ (Frequency)

##### 3.2 ร้อยละ (Percentage)

และมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ [5]

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดีมาก

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดี

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับพอใช้

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปรับปรุง

เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

### 5. ผลการศึกษา/การทดลอง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษจำแนกตามสถานภาพ เพศ และระดับการศึกษา

สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	7	15.91
1.2 หญิง	37	84.09
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	38	13.64
2.2 ปริญญาโท	6	86.36

จากตาราง 1 สภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกตามสถานภาพ เพศ และระดับการศึกษา พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาปริญญาโทตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของผู้ปกครองในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของผู้ปกครองเด็กพิการจำแนกตามสถานภาพ เพศ และระดับการศึกษา

สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	45	26.47
1.2 หญิง	125	73.53
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ประถมศึกษา	41	24.12
2.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	50	29.41
2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย	55	32.35
2.4 ปริญญาตรี	24	14.12

จากตารางที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตามของผู้ปกครองเด็กพิการจำแนกตามสถานภาพ เพศ และระดับการศึกษา พบว่าเพศหญิงมากกว่าเพศชาย วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด รองลงมามัธยมศึกษาตอนต้นตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างระหว่างความคิดเห็นของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษและผู้ปกครองเด็กพิการ โดยภาพรวม

สภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม	ครูผู้สอน			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.57	0.46	มากที่สุด	3.88	0.51	มาก
2. การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษาและการส่งต่อ	4.67	0.39	มากที่สุด	3.80	0.61	มาก
3.การประเมินความสามารถพื้นฐาน	4.75	0.39	มากที่สุด	3.90	0.61	มาก
4.การจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว/การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะครอบครัว	4.86	0.35	มากที่สุด	3.88	0.61	มาก
5.การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม	4.76	0.42	มากที่สุด	3.93	0.55	มาก
6.การประเมินความก้าวหน้า	4.71	0.45	มากที่สุด	3.94	0.59	มาก
7. การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อ	4.76	0.41	มากที่สุด	3.92	0.59	มาก
รวม	4.72	0.31		3.89	0.51	

จากตารางที่ 3 พบว่า พบว่าสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นระดับพบว่าด้านการจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว/การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะครอบครัวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมการนิเทศติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด

## 6. การอภิปรายผล

ผลการวิจัยการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตามความคิดเห็นของครูผู้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและผู้ปกครองเด็กพิการที่รับบริการการช่วยเหลือระยะแรกโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยจิตวรรณนวล [6] เรื่องการดำเนินงานให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พบว่า สภาพการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลของเด็กทุกคน เพื่อใช้ประกอบในการจัดให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กแต่ละคน

2. การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามการจัดการเรียนรู้ของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างระหว่างความคิดเห็นของครู ในศูนย์การศึกษาพิเศษและผู้ปกครองเด็กพิการ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

## 7. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

### 1. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.1 หน่วยงานศูนย์การศึกษาพิเศษได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษพิเศษเขตการศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ควรมีการจัดบริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ใน 7 ด้าน คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ ด้านการคัดประเภทความพิการทางการศึกษาและการส่งต่อ ด้านการประเมินความสามารถพื้นฐาน ด้านการการจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว/การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม ด้านการประเมินความก้าวหน้า และด้านการนิเทศ ติดตามประเมินผลและการส่งต่อ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานดังกล่าวควรมีการทบทวนบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ๆ

1.2 ครอบครัวหรือผู้ปกครองเด็กพิการ ควรเข้าร่วมมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อศึกษาทักษะและวิธีการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคของประเทศ

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

## 8. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้คำปรึกษาแนะนำในด้านวิชาการ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมโดยตลอด ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.สิริลักษณ์ โปรงสันเทียะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาระดี ชาญวิรัตน์ ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณนายวิษณุ โพธิ์ใจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนวัฒน์ ธิติธนานันท์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาระดี ชาญวิรัตน์ ที่ได้กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดชัยภูมิ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดสุรินทร์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดบุรีรัมย์ และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในกาวิจัย ตลอดจน

ผู้ปกครองทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดีตลอด  
ระยะเวลาวิจัย [4]

## 9. การอ้างอิง

- [1] สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.(2551).  
แนวปฏิบัติงานนโยบายการจัดการศึกษา.  
กรุงเทพฯ : สำนักฯ.
- [2] อําพร ราชติกา. (2551). ปัจจัยที่ส่งต่องานบริการช่วย  
เหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษใน  
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการศึกษา  
อิสระ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา).  
มหาวิทยาลัยขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- [3] วัชรภรณ์ ผิวขํา. (พ.ศ.- ส.ศ. 2549). สภาพและปัญหา  
การบริหารจัดการศูนย์การศึกษาพิเศษ  
สังกัดสำนักงานการบริหารการศึกษาพิเศษ ในภาค  
ตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร : 82-  
91

สุวิมล ติรกานันท์. (2548). การประเมินโครงการ :  
แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย.

[5] บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่  
7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

[6] สุรัญจิต วรรณนวล. (2549). การดำเนินงานให้บริการ  
ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์  
การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด. รายงานการศึกษาอิสระ  
ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น :  
มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย